

STORE REJSEOPLEVELSER . FORSOMMER 2024

Færøerne

Et Nordatlantisk Ørige

STORSLÅET
NATUR
ENESTÅENDE
KULTUR

Arrangør:

Rejseleder Flemming Thorning-Lund og
grafiker Jan Andersson

Teknisk arrangør:

Euro Tourist, Aalborg

Rejseformidler:

Folkeuniversitetet i Aalborg

Færøerne 2024

NATUR- & KULTURREJSE
Forsommer 2024 (10 dage; 18.-27. juni 2024)

Færøerne

Et Nordatlantisk Ørige

Arrangeret af rejseleder Flemming Thorning-Lund og
grafiker Jan Andersson, 'Steinprent', Torshavn.

Teknisk arrangør: Euro Tourist, Aalborg. Rejseformidler: Folkeuniversitetet i Aalborg.

REJSELEDERE

Botaniker, naturvejleder Flemming Thorning-Lund, Frederikshavn.
Flemming har gennem mange år arrangeret og ledet natur- og kulturhistoriske studierejser for bl.a. Folkeuniversitetet i Aalborg til destinationer rundt om i Europa, Grønland, Tyrkiet, Nordafrika samt Australien, Sydamerika og Sydafrika.

Grafiker Jan Andersson, 'Steinprent', Tórshavn.

Jan Andersson har i mange år drevet det grafiske værksted 'Steinprent' i Torshavn med markant succes. I kraft af sit betydelige engagement i det færøske kulturliv gennem mange år har Jan dertil opbygget et meget nært bekendtskab med adskillige af ørigets mest fremtrædende kulturpersonligheder inden for såvel billed- som fortællekunst.

Jan har desuden opnået et betydeligt kendskab til Færøernes geografi og natur gennem talrige besøg overalt i øriget, hvor selv de fjernere hjørner er blevet besøgt.

Fotos, side 2:

Til venstre: Ladden Stenurt.

Til højre: Alm. Vibefedt.

Kort om rejsen

På rejsen vil vi stræbe efter at give en grundig fremstilling af ørigets natur og landskab/geologi på den ene side, og på den anden give deltagerne et dybere kendskab til den traditionsrige og frodige kulturhistoriske udvikling, der har præget øboerne igennem talrige generationer, belyst gennem malerkunst og forfatterskab. På rejsen vil de fleste af ørigets habitater/naturtyper blive undersøgt på nærmeste hold fra højlandets fjelde til de mere frodige områder langs kysterne, og knyttet til de mange dalstrøg.

Studierejsen, der bringer deltagerne helt ud til mange af ørigets talrige 'hjørner', afvikles fra tirsdag den 18. juni til torsdag den 27. juni 2024. Rejsens varighed er på i alt 10 dage. Med 9 overnatninger undervejs.

Rejsen omfatter: 3 overnatninger på 'Hotel Runavik' i Runavik på Oysteroy (20., 21. og 22. juni 2024).

De øvrige 6 overnatninger sker på det moderne 'Hotel Brandan', der ligger inden for gåafstand fra det centrale Tórshavn (18. og 19. juni og igen fra den 23.- 26. juni med hjemrejse den 27. juni).

Landskabets tilblivelse (geologi / vulkanisme og geografi)

Færøernes hovedattraktion er dets ældgamle vulkanlandskab, der med sine talrige tinder, 'cirkusdale', dalstrøg, sunde og fjorde ikke har sit lige i vores del af verden. Der er ikke boblende og springende kilder, som i Island. Dertil er det færøske landskab alt for gammelt. Den midt-atlantiske Ryg ligger langt borte, og de aktive vulkanzoner, som stadigvæk er i færd med at opbygge Island, er for mange år millioner siden 'brændt ud' i det færøske område.

Færøernes tilblivelse tog sin begyndelse for mellem 50 og 60 millioner år siden. Det plateau, som øgruppen hviler på i dag, blev skabt, da Atlanterhavet 'åbnede sig' i forbindelse med, at de 2 store plader, den amerikanske og den eurasiske, begyndte at bevæge sig bort fra hinanden. Igen gennem millioner af år opbyggedes dette plateau under voldsom vulkansk aktivitet, hvorved uhyre mængder af lava vældede frem fra jordindret.

Den typiske færøske basalt opstod af lavaen efterhånden, som den blev afkølet. Basalten, der vældede ud af vulkanerne i aktive perioder, er gennemfuret af vekslende tynde og tykkere lag af den blødere tuf, som er mindre modstandsdygtig over for erosion. Tuf-lagene består af aske, som blæste ud fra vulkanerne i rolige perioder. Det er dette fænomen, denne vekselvirkning mellem hyperaktive og mere rolige perioder, som har skabt de karakteristiske 'hamre og lier' på Færøerne.

Langt senere, hvor klimaet i en længere periode var tropisk, udvikledes der tropiske skove med mange forfædre til nutidens moderne løvtræer, men også gamle livsformer i form af nåletræer, som stadigvæk har betydelig udbredelse i Nordamerika, fandtes i denne varmeperiode. Det er fra denne tropiske tid, at kullagene på Suduroy og Mykines stammer. Kulforekomster, som man

Fotos, side 4 (fra oven):

1) 'Kopakonan' symboliserer én af de højst elskede legender om 'Sælfolket', der teede sig som mennesker. Fra den stejle kyst vest for bygden Kalsoy.

2) Fra Gásadalur er der et glimrende udsyn imod øen, Mykines, som er Færøernes vestligst beliggende ø.

3) Huse i Gásadalur.

fra tid til anden har forsøgt at udnytte. Dette skete senest på Suduroy under og lige efter 2. Verdenskrigs ophør.

Efterhånden, som den vulkanske aktivitet aftog, afkøledes kontinentet, hvorpå Færøerne befandt sig, og landmasserne 'sank ind'. Derved opstod der på Færøerne et komplekst system af sprækker, der overordnet forløber i retningen NV-SØ. Endnu senere hævede landmasserne sig igen i forbindelse med forskydninger i jordskorpen, og en omkalfatrende erosion satte ind forårsaget af talrige floder og vejrliget. De svagere sprækezoner blev hårdest angrebet af nedbrydningen og udviklede sig gradvist til de mange sunde og stræder, som er så karakteristiske for dette ørige.

Under den sidste istid var Færøerne dækket af en selvstændig iskappe, der langt fra havde samme mægtighed, som de store fastlandes iskapper. Enkelte fjeldtoppe, de såkaldte 'nunatakker', ragede op over ismassen. Tidligere hældede mange forskere til den opfattelse, at alle biologiske data blev fjernet fra landområdet, men i dag er der enighed om, at mange alpine plantearter overlevede den seneste istid knyttet til fjeldtoppene. Alt større dyreliv blev udryddet af isen, der nedbrød

fjeldtoppene, og gennem transport af materiale var årsag til, at landskabet fremstod 'udjævnet' mange steder efter isens endelige afsmeltning. Øernes profil efter istiden fremstod som et kupe-ret, mere afrundet landskab med brede dale. I slutningen af tertiærtiden for flere millioner år siden blev klimaet gradvist køligere og mere regnfuldt, hvorved den løbende nedbrydning - forårsaget af vind og vejr sammen med den kemiske erosion - fortsatte med at omkalfatre landskabet. Færøerne havde nu fået nogenlunde sit nuværende udseende med højdeforskelle på mellem 200 og 400 meter. Efterhånden som ismasserne smeltede bort, hvilket skete for ca. 10.000 år siden, blev et nøgent landskab uden vegetation af betydning udsat for en omfattende jordflydning og frostforvitring.

Kulturliv: Malerkunst, musikliv, fortællekunst og forfatterskab

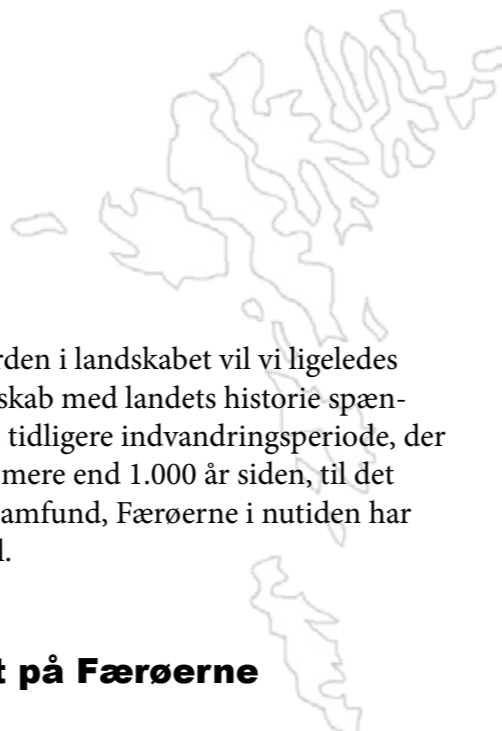
Færøerne har, trods befolkningens størrelse (ca. 53.000 indbyggere), mange professionelle, skabende kunstnere indenfor de fleste genrer. Mange er anerkendte langt uden for landets grænser. Malere, grafikere, forfattere, digtere, musikere samt designere har fået gennembrud på den internationale scene. Tórshavn har et stort, velfungerende symfoniorkester, som flere gange om året tiltrækker store solister. Turismen har blomstret de senere år, hvor de besøgende, udover en betagende og dramatisk natur, også kommer for at opleve en stærk kultur og et bredt favnede kunstnerliv.

Plante- og dyrelivet

Såvel i indlandet som ved kysterne træffer man på et forbløffende rigt fugleliv, hvoraf mange arter kun sjældent kan opleves i Danmark. På trods af et barskt klima og Færøernes isolerede

- Små fotos, side 6 (fra oven):
- 1) *Gunnera tinctoria*, Gunneráceae.
  - 2) Lund-Fredløs voksende ind til et hurtigt strømmende vandløb.
  - 3) *Epilobium alsinifolium*, af slægten dueurt.
  - 4) *Saxifraga rosacea*, Gærde-Stenbræk.
  - 5) *Saxifraga stellaris*, Stjerne-Stenbræk.
  - 6) *Epilobium anagallidifolium*.

Stort foto, side 6 (t.h.):
Hybrid mellem Plettet- og Purpur-Gøgeurt.

beliggenhed midt ude i Nordatlanten, rummer dets natur en forbavsende mangfoldighed af såvel planter som dyr. I det omgivende hav træffer man på flere sælarter og ikke mindre end 17 forskellige hvaler. Det er også herude på det åbne hav, at Færøernes fugleliv er rigest udviklet. Myriader af hav- og kystfugle henter i havet den fødemængde, som deres yngel er afhængig af under opvæksten.

Plantevæksten knyttet til fjeldsider og -tinder kan ofte forekomme sparsom, men på beskyttede steder, i dale og ikke mindst langs kysterne finder vi ofte farvemættede og artsrige plantesamfund.

For så lille et landområde, som Færøerne udgør, er det ret bemærkelsesværdigt, at den højerestående flora, karsporeplanterne, tæller næsten 400 arter. Til sammenligning rummer den islandske planteverden godt 500 forskellige planter. Nævnes skal det dog, at en betragtelig del af såvel Færøernes flora som den islandske flora er indslæbt bevidst eller tilfældigt af mennesker siden landnam.

I tallet 'omkring 400 arter af højere plantearter' er ligeledes medregnet et række underarter, hybrider samt 'småarter', der er opstået ved 'apomiksis'. Dette fænomen træffer man på hos flere af de færøske plantefamilier.

Apomikse arter er opstået ved ukønnet formering, og de 'nye' apomiktisk formerede planter er genetisk identiske med moderplanten. I det køligt tempererede klima, som Færøerne befinder sig i, er apomiksis især karakteristisk for 2 store planteslægter inden for Kurvplanterne, slægterne Mælkebøtte og Høgeurt. De samme to planteslægter er tilsvarende rigt udviklede i det øvrige Norden.

Men også slægter som Øjentrøst og Løvefod forekommer på Færøerne med et stort antal arter.

Historie

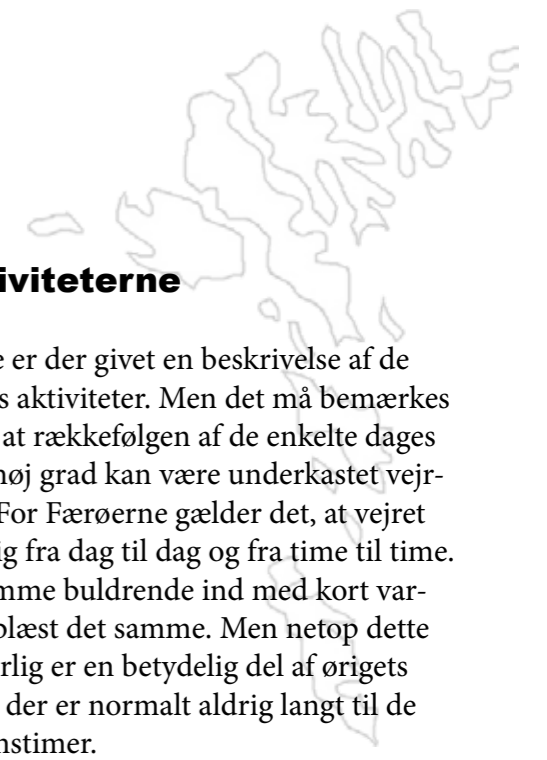
Under vor færden i landskabet vil vi ligeledes stifte bekendtskab med landets historie spændende fra den tidligere indvandringsperiode, der fandt sted for mere end 1.000 år siden, til det højmoderne samfund, Færøerne i nutiden har udviklet sig til.

Transport på Færøerne

I rejseperioden råder vi alle dage – bortset fra én - over egen bus. I Tórshavn sker transporterne ved hjælp af bybus. Dog vil besøg i det indre Torshavn ske' til bens'. Vi vil desuden anvende skib/færge flere gange, når vi skal krydse mellem øer, hvortil der ikke er tunnelforbindelse. Det gælder fx bådfarten til og fra Skuvoy samt sejladsen fra Klaksvig til Kalsóy/retur.

*Fotos, side 9 (fra oven):
1) Skov-Storkenæb og Alm. Syre. Udsigt fra den nordligste bygd på Kallsøy, Trøllanes mod Kunoy og længst borte, Vidoy.
2) Udsigt fra et mindre vandløb ud over Kaldbakbotnar.
3) Fjeld bevokset med Læge-Kokleare nær statuen af 'Kopakonan' neden for bygden Mikladalur.*

Rejseplan

Der vil være mulighed for afrejse fra såvel Aalborg som fra København.

Udrejse (Aalborg):

18. juni. Afg. Aalborg kl. 17.10

Ank. Vágar kl. 18.05

Hjemrejse:

27. juni. Afg. Vágar kl. 16.55

Ank. Aalborg kl. 19.40

Udrejse (København):

18. juni Afg. København kl. 18.55

Ank. Vágar kl. 19.50

Hjemrejse:

27. juni Afg. Vágar kl. 17.35

Ank. København kl. 20.40

Alle tider er lokale tider.

Fotos, side 10 (fra oven):

1) Tågeformationer nordvest for Funningur.

2) På vej mod bygden, Gásadalur efter passage af den ca. 18 år gamle tunnel.

3) Imponerende klippekam i form af søjlebasalt troner højt oven over basalt-tufserien nordligst på Kallsoy.

Fotos, side 12-13:

1) Mikladalur. I baggrunden ses Kunoy (stort foto).

2) Mikladalur, den øvre bygd (side 12 nederst).

3) Færøske heste ved Tinganes. Der er kun 84 individer tilbage på øerne af denne meget lokale race (side 13 nederst).

Dagsaktiviteterne

I de følgende er der givet en beskrivelse af de enkelte dages aktiviteter. Men det må bemærkes allerede hér, at rækkefølgen af de enkelte dages oplevelser i høj grad kan være underkastet vejrligets luner. For Færøerne gælder det, at vejret kan ændre sig fra dag til dag og fra time til time. Tåge kan komme buldrende ind med kort varsel, regn og blæst det samme. Men netop dette skiftende vejrlig er en betydelig del af ørigets charme – og der er normalt aldrig langt til de næste solskinstimer.

Det betyder, at det ikke på forhånd er givet, at de forskellige aktiviteter, som er beskrevet for de enkelte dage, også kommer til udførelse på de pågældende dage.

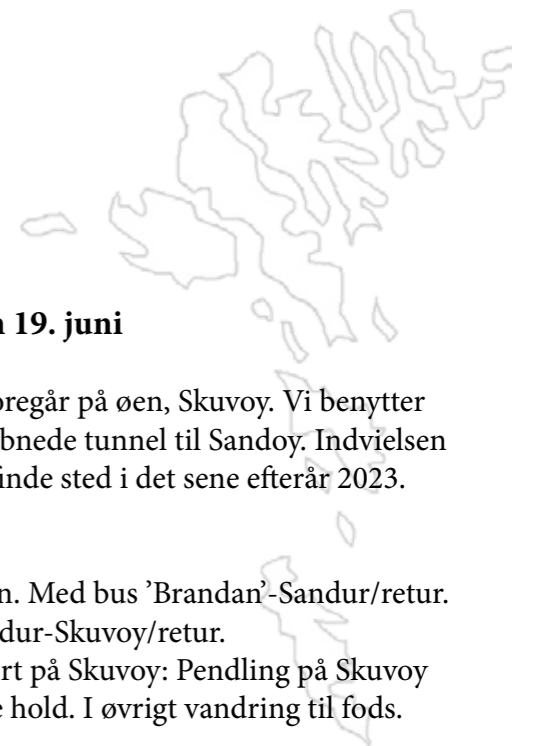
Alle deltager bør være opmærksomme på, at netop dagens vejr eller forventede vejr vil kunne medføre såvel flytninger af enkeltarrangementer som skifte mellem hele dages arrangementer. Undtaget herfra vil dog være udrejsedagen fra Kastrup Lufthavn (dag 1) samt den sidste dag (dag 10), hjemrejsedagen fra Vágar til Kastrup Lufthavn. Disse 2 dage, udrejse- og hjemrejsedagene kan der af gode grunde ikke ændres meget på.

Desuden skal man have in mente, at de kunstnere og andre kulturpersonligheder, vi kommer i kontakt med på rejsen, er travle personer, hvoraf nogle med kort varsel kan blive tilbudt en betydningsfuld opgave, som vedkommende ikke kan undslå sig for at tage imod. Derfor har Jan Andersson i sin 'aftalebog' adskillige andre, som på fuldgod måde vil kunne træde i stedet for.

Praktik

Der spises midt på dagen i 9 dage – medbragt madpakke, et stykke kage eller chokolade samt frugt fra de enkelte hoteller; dog én dag som ser-

veret frokost i 'Nordens Hus'. Husk at medbringe en flaske til vand. Drikkevandet er overalt af høj kvalitet.

Fire middage er inklusive i prisen; fem er for egen regning.

Oversigt, ekskursionerne 'dag-for-dag'

Dag 1 Tirsdag den 18. juni

Fra Vágur ca. 14.30 til 'Hotel Brandan' med enkelte stop undervejs – ½ dag/ca. 4 timer

Afrejse Fra Aalborg kl. 17.10
Ankomst Vágur, Færøerne kl. 18.05

Afrejse fra Kastrup kl. 18.35
Ankomst Vágur kl. 19.50

Som det fremgår af flytiderne, passer de, flytiderne, ikke helt sammen m.h.t. ankomst og afrejse fra/til helholdsvis Aalborg og Kastrup.

Efter udleveringen af bagagen og indkøb af taxfree drikkevarer kører vi imod Tórshavn med forventet afgang i egen bus kl. ca. 20.15.

Derefter køres til 'Hotel Brandan' med indkvartering. Forventet ankomst til 'Brandan' ca. 21.15. NB: i det sidste rejsebrev skal der gøres opmærksom på, at aftensmaden er for egen regning. Desuden vil jeg sørge for, at der er bestilt bord til alle på hotellet.

Middagen er for egen regning.

Første nat på rejsen/første nat på 'Hotel Brandan'.

Dag 2 Onsdag den 19. juni

Aktiviteten foregår på øen, Skuvoy. Vi benytter os af den nyåbnede tunnel til Sandoy. Indvielsen forventes at finde sted i det sene efterår 2023.

Skuvoy-dagen. Med bus 'Brandan'-Sandur/retur. Med båd Sandur-Skuvoy/retur.

Lokaltransport på Skuvoy: Pendling på Skuvoy sker i mindre hold. I øvrigt vandring til fods.

Skuvoy

Øen, der er ca. 12 km² stor, rummer en enkelt bygd beliggende ved anløbsstedet. Mellem bygden og kirken ved åen, Botnså står resterne af en skvatmølle, i sin tid brugt til maling af korn. I nutiden dyrker man kun kartofler, rabarber og majroer til eget forbrug på øen.

Øen byder på et rigt fugleliv, der dog i de senere år er gået tilbage i antal for flere arters vedkommende. Her træffer man arter som: Lunde, lomvie, alm. kjove, storkjove, strandskade, hjejle, dobbeltbekkasin og skærpiber. I dalen Fagradalur ligger fuglefjeldet, Høvdin, der er 134 m højt. Her yngler både rider og lomvier.

Vi færdes til fods, men for at kunne komme videre omkring, vil vi anvende lokale køretøjer til pendling i mindre hold.

Frokosten indtages i dagens løb et passende sted.

Sen eftermiddag returnerer vi til Sandoy, bygden Sandur, hvorfra vores bus bringer os tilbage til Tórshavn og hotellet.

Middagen er for egen regning.

Anden nat på rejsen/anden nat på 'Hotel Brandan'.

Foto, side 14: Fríða Matras Brekku arbejder med et litografi af Tróður Patursson.

Dag 3 Torsdag den 20. juni

Forlægning til Runavik med indkvartering på 'Hotel Runavik' sen eftermiddag.

Runavik, som er Færøernes femte største bygd, ligger på det sydligste Oysteroy, hvor den ligger meget spektakulært ud imod den relativt smalle sund, Skalafjordur.

Flere stop i dagens løb - Bl.a:

Søldarfjordur. Vejstrækninger samt skrænter med sjælden vegetation. Guld-Potentil og flere kurvplanter.

Funningur. Ældste bosætning på Færøerne, kirke.

Runavik. Oprindeligt og smukt vandløb med Lund-Fredløs flere steder. Flot udmarksvegetation med drærgbuskhede.

Sen eftermiddag ankomst til 'Hotel Runavik' med efterfølgende indkvartering. Her skal vi bo de kommende tre nætter.

Middagen er med i rejsens pris.

Tredje nat på rejsen/første nat på 'Hotel Runavik'.

Dag 4 Fredag den 21. juni

Kørsel fra 'Hotel Runavik' til færgelejet i Klaksvík, hvorfra vi tager færgen til Kalsóy. Bus medtages. Senere retur med færgen og returkørsel til Runavik.

Hele dagen ekskursionsvirksomhed på øen, Kalsoy, der er beliggende i regionen, Nordøerne. inklusive sejlads Klaksvík-Kalsoy/retur. Øens vestkyst er stejl og utilgængelig, så bygderne findes på den mere beskyttede østkyst. Fra syd imod nord hedder de, Sydradalur, Húsar, Mikladalur

samt Trøllanes. En tidligere bygd, Blankaskáli, blev ødelagt i 1812 af et jordskred, og har været ubeboet siden. Kalsoy betyder 'mands-ø', hvilket modsvares af naboøen, Kunoy, 'kvinde-ø'. Især mod nord byder Kalsoy på en meget dramatisk natur med talrige imponerende udsyn overalt. På kysten ud for Mikladalur findes et af Ørigets skattede kunstværker, statuen Kòpakonan. I sig selv er statuen et skulpturelt mesterværk, større end statuen af Den lille Havfrue i København. Sagnet om Kòpakonan, Sælkvinden, er et af Færøernes meget skattede sagn, der tager udgangspunkt i bygden Mikladalur. I bygden ses fremdeles det hus, i hvilket handlingen fandt sted.

En statue af Kòpakonan blev rejst i Mikladalur i august 2014. Statuen er designet til at modstå 13 meter høje bølger.

Vi foretager flere mindre vandring på Kalsoy, der bl.a. giver os lejlighed til at nyde øens rige flora.

Kalsoy forlades igen sen eftermiddag med færgen fra Sydradalur tilbage til Klaksvík. Den ventende bus bringer os, som afslutning på dagens aktiviteter, tilbage til Runavik.

Aftensmaden på hotellet er med i rejsens pris.

Fjerde nat på rejsen /anden nat på 'Hotel Runavik'.

Dag 5 Lørdag den 22. juni

Øerne, Kunoy – Bordoy – Vidoy besøges.

Kørsel fra 'Hotel Runavik' til de nævnte øer og retur til Runavik.

Kunoy besøges som den første af dagens øer. Fra Klaksvík på Bordoy køres mod nord frem til vejdæmningen, der fører os over til den ene af øens to bygder, Haraldsund. Den anden bygd,

Kunoy ligger på øens vestkyst. De to bygder er forbundet med hinanden via en tre km lang tunnel. Kunoy byder på 6 høje fjeldtoppe, hvor de fem alle er over 800 meter høje.

Øen har fået sit navn efter det 820 m høje forbjerg Kunoyarnakkur på øens nordspids, som falder næsten lodret i Atlanterhavet. Derved regnes det blandt verdens højeste forbjerge. Nordøst for Kunoy bygd ligger der en oprindelig plantet skov med forskellige arter af nåletræer. Begge bygder besøges.

Tilbage til Bordoy kører vi frem til vejdæmningen, der fører os over til Vidoy.

Vidoy er Færøernes nordligste ø. Med sine 41 km² er den tillige den næststørste af de seks øer i regionen Nordoyri. Vidoy betyder egentlig vedø og skyldes det drivtømmer, som driver på land i Viðvík på østsiden af øen. Øen er inddelt i to kommuner, Vidareidi på nordøstkysten og Hvannasund på syd-østkysten, hvor øens to eneste bygder, Vidareidi og Hvannasund ligger. Den nordligste bygd, Vidareidi med 352 indbyggere (2020) er omgivet af dyrkede græsmarker, mens store dele af øen henligger som fjeldenge til græsning.

Beskyttet mod åbent hav af Villingardalsfjall, det højeste fjeld på nordøerne, ligger denne smukt placerede bygd på øen Vidoy. Vidareidi er Færøernes nordligste bygd med udsigt til naboøerne på begge sider af øen. Den gamle præstegård husede i sin tid den smukke præstefru Beinta, som var en af de mest berømte kvinder på Færøerne, da hun mistænkte for at stå bag sine to første ægtemænds død. Nils Malmros' film 'Barbara' er baseret på romanen af samme navn og trak en stor del af færingerne i biografen i 1997.

Der er landingspladser for mindre både ved Eiðsvík øst for bygden og ved Leiti syd for. Hvannasund med 248 indbyggere (2020) har, som de fleste gamle bygder på Færøerne, udviklet sig fra et bondesamfund til et moderne fiskeri- og

industriamfund. Der er to store havbrug og en fiskefabrik. Havnen i Hvannasund ejes i fællesskab af Hvannasund og Vidareidi.

I alt har øen elleve fjeldtoppe. Det højeste fjeld er Villingadalsfjall (841 moh.), som også er øgruppens nordligste. På nordkysten ligger også Enniberg (754 moh.), som er blandt verdens højeste forbjerge. Enneberg er tillige Færøernes nordligste punkt.

På den sydlige del af øen ligger den 2 km lange vig Vidvík. Det forholdsvis utilgængelige Vidvík var et vigtigt indsamlingssted for drivtømmer. Øens nord- og østkyst har er klassificeret som et vigtig fugleområde af organisationen 'Bird Life International', grundet områdets betydning som yngleplads for søfugle, specielt lille stormsvale (500 par), ride (5.300 par), lunde (25.000 par), lomvie (6.700 individer) og tejt (200 par).

Sen eftermiddag returneres til Runavik.

Hvor aftensmaden – igen med i rejsens pris – venter på os.

Femte nat på rejsen /tredje nat på 'Hotel Runavik'.

Dag 6 Søndag den 23. juni

Bygderne Eide – Tjørnuvik – Saksun besøges Runavik forlades efter morgenmaden.

Der køres fra Runavik mod Eide med flere stop undervejs. Der foretages et længere stop, hvor strandpillerne, Riesen og Kællingen ses første gang. Fugle- og plantelivet iagttages på skrænter og enge ned imod havet.

Videre frem til bygden, Eide, hvor der foretages en vandring i nogle af de artsrigeste plantesamfund på Færøerne i det hele taget.

26/28

Frida 2023

Derefter genoptages kørslen mod syd igennem bygden, Nordskáli hvorefter Oysteroy forlades. Ankommet til Nesvik på Streymoy tages kystvejen mod nord, mod Haldarsvik ad en overmåde spektakulær rute. Fra Haldarsvik fortsættes frem til Tjørnuvik, hvor der gøres et længere ophold. Denne bygd betragtes af mange færøjsende som et oplevelsesmæssigt højdepunkt med bygden placeret for enden af bugten af samme navn, og hvorfra de to rauker/strandpiller Riesen og Kællingen ses tydeligt i nordøstlig retning. Bygden er placeret særdeles velbeskyttet af stejle fjelde mod de øvrige verdenshjørner. Et besøg i Bygden Saksun i bunden af dalen af samme navn afslutter dagens ekskursionsrække.

Saksun, med sine huse og fire gårde, ligger malerisk i dalen 'Saksunardalur', som strækker sig lige fra Hvalvík og Streymnes og ud til havet ved Saksun. Bygden ligger i bunden af det, der engang var en smal fjord med høje fjelde på begge sider, i enden af den lange frugtbare Saksundal. Et kraftigt uvejr i den anden halvdel af 1600-tallet blokerede imidlertid fjordmundingen med sand, således at der i dag ligger en lagune inde i fjorden ved foden af bygden. Gennem dalen Saksunardalur løber elven Stórá, som har sine kilder ved Saksun og sit udløb mellem Hvalvík og Streymnes.

Saksun præges af fritliggende gårde, i modsætning til de tæt beliggende gårde som forekommer i mange færøske bygder. Tilbage i Tórshavn og 'Hotel Brandan' sen efter middag.

Indkvartering på hotellet.

Aftensmaden er for egen regning.
Sjette nat på rejsen/tredje nat på 'Hotel Brandan'.

Foto, side 18: Litografi af Friða Matras Brekku.

Dag 7 Mandag den 24. juni

Geologi og vulkanisme – Ørigets tilblivelse

Formiddagen tilbringes sammen med geolog Lis Mortensen, der vil give os en grundig introduktion til Ørigets tilblivelse ifm besøg på udvalgte lokaliteter i Tórshavns nære opland; heriblandt Sornfelli.

Sornfelli er navnet på et bjergplateau på Streymoy i Færøerne ca. 12 km fra hovedstaden Tórshavn (20 km ad landevejen). Efter et års diskussion, aftalte regeringerne på Færøerne og Danmark i juni 2022 at genopstille en radar på toppen af Sornfelli (725 moh) til afløsning for en nedlagt militær radarstation.

Fra Tórshavn kan man køre via bjergvejen "Oygjarvegin" til Sornfelli-plateauet. Der er offentlig adgang til Sornfelli-plateauet, men ikke de sidste 200 m til radarbasen.

Dagens frokost vil blive indtaget i 'Nordens Hus', hvor direktøren tager imod og giver os en introduktion til dette hus, som er det altoverskyggende samlingssted for mangfoldige kulturelle aktiviteter – herunder musik, opera og foredrag.

Efter frokosten er resten af eftermiddagen til egen disposition.

Middagen, aften, er for egen regning.

Syvende nat på rejsen/fjerde nat på 'Hotel Brandan'.

Dag 8 Tirsdag den 25. juni

Dagen vil have den store ø, Sandoy som overordnet tema.

Hele dagen Sandoy med afgang fra hotellet/retur efter besøget på Sandoy

På vej mod Sandoy fra Tórshavn når vi hurtigt frem til Kirkjubøur, som er Færøernes vigtigste historiske sted. Bygden er beliggende på Streymoys sydvestkyst med udsigt til Hestur og Koltur. Gennem middelalderen var Kirkjubøur bispesæde og dermed landets åndelige og kulturelle centrum.

Magnus-katedralen.

Magnuskatedralen bliver af færingerne almindeligvis kaldt múrurin (muren). Domkirken blev opført omkring 1300 i biskop Erlendurs tid. Bygningen har hverken tårn, vinduesrunder eller tag og er 26,5 meter lang, 10,8 meter bred og 9 meter høj, og murene er 1,5 meter tykke. Det vides ikke, om Magnuskatedralen nogensinde har været fuldført. I hvert fald er den højgotiske katedral i dag en ruin, som søges optaget på UNESCOs verdensarvliste.

Det barske færøske klimas nedbrydning af murene har ført til, at ruinen er blevet overdækket med en trækonstruktion i et forsøg på at hindre fortsat erosion. Projektet, der er udført af Færøernes Nationalmuseum, er meget omstridt på Færøerne. Mange håber, det kun er en midlertidig løsning.

Sandoy.

I december 2018 begyndte arbejdet på en 12 km lang undersøisk tunnel mellem Streymoy og Sandoy. Dette imponerende tunnelanlæg vil være færdigbygget efteråret 2023, hvilket betyder, at vi vil kunne benytte tunnelen som en vital del af transportvejen ifm vore besøg på Sandoy.

Sandoy er den femte største færøske ø med et areal på 112,1 km². Øen har sit navn på grund af sine sandstrande. Den regnes som den fladeste af de større færøske øer. Øen har brede dalstrøg med mange småsøer og lave, afrundede fjelde. På vestkysten er der stejle klipper og fuglefjelde. Den største bosættelse på øen er bygden Sandur. Øens totale indbyggertal er 1.313 (2011). Med til regionen hører også øerne Skúvoy og Stóra

Dímun med tilsammen 58 indbyggere, der udgør Skúvoy Kommune.

Der er på øen Sandoy fire kommuner med seks bygder: Sandur, Skálavík, Skopun og Húsavík, Dalur samt Skarvanes). Ved Skopun og Sandur er der bygget haveanlæg, og her ligger øens fiskeindustrier.

Under vort besøg vil vi få fint indtryk af en stor slæt natur, der takket være tilstedeværelsen af betydelige eng-, sø- og strandområder skiller sig markant ud fra det generelle billede af ørigets natur set på rejsen hidtil. Sandoys indlandsstrandområde rummer plantesamfund, som alene findes her, domineret af klitvegetation.

Sen eftermiddag returneres til Tórshavn og vort hotel.

Middagen er for egen regning.

Ottende nat på rejsen/femte nat på 'Hotel Brandan'.

Dag 9 Onsdag den 26. juni

Hele dagen tilbringes i Tórshavns nærområde.

Plantagen, Vidarlundin, som er resultatet af en særdeles omfattende skovrejsning med anvendelse af især arter af nåletræ fra Nordamerika og Fjernøsten, besøges. Naturen omkring Tórshavn er i øvrigt mange steder - fx i bebyggelsen 'Hoyvik' - domineret af udmarksarealer præget af smukke drærgbuskheder med betydelig artsrigdom.

Viðarlundin (dansk: den lille skov eller plantagen) er Tórshavns bypark og Færøernes største plantage. Efter at være blevet udvidet 1969 og 1979, dækker den nu et areal på 7,67 ha og er

dermed byens største parkanlæg. I byen Tórshavn er der ni forskellige steder anlagt en skov, en park eller en plantage på tilsammen 56,7 ha. I alt er der på Færøerne ca. 77,6 ha som er skovklædt, hvilket er 0,06 % af Færøernes samlede areal.

Parken blev anlagt 1903. I december 1988 blev den på grund af en voldsom orkan delvist ødelagt. Siden den tid er den igen blevet beplantet. Ved parkens højeste punkt er der et mindesmærke for de mange omkomne færøske sømænd og fiskere under 2. verdenskrig.

Plantagen viser, at træer kan overleve på Færøerne. Det er også grunden til, at byparken har en høj værdi i færingernes nationalbevidsthed, som ellers må affinde sig med, at: de overalt værende får ødelægges al trævækst; gennemsnitstemperaturerne ganske vist er milde, men træerne kan ødelægges af pludselige store temperaturforskelle; heftige storme er ingen sjældenhed; jordlaget over basalten er tyndt og trærodde har derfor kun lidt hold mod kraftige storme.

Efter indtagelse af frokosten besøges endnu et skattet naturområde, inden vi samles på Det grafiske Værksted. 'Steinprent', som er beliggende med udsigt ud over det travle havneområde, mindre end et stenkast fra samme.

Eftermiddag kl. 14.00 besøg i Steinprent hvor Fría arbejder med litografisk stentryk. Deltagerne får en oplevelse af processen, og der fortælles om værkstedet og om nogle af de kunstnere, som har arbejdet på værkstedet gennem årene.

'Steinprent' byder på afslutningsmiddag og hyggeligt samvær, inden der er tid til en sidste overnatning i Tórshavn.

9. og sidste nat på rejsen/sjette nat på 'Hotel Brandan'.

Dag 10 Torsdag den 27. juni

Efter morgenmaden køres til Vágur Lufthavn, hvorfra hjemrejsen foregår.

Vi forlader vort hotel 09.30 for at have rigelig tid til at besøge den fjerne bygd, Gásadalur, der ligger på det nordvestligste Vágar. Denne fjerntliggende bygd blev først tunnelforbundet med Vágars øvrige bygder og bosteder for omkring 18 år siden.

Såvel bygden som kyststrækningen og den imponerende cirkusdal (udformet af vand og frost), der giver bygden læ, udgør alle dybt imponerende syn. Der bliver bl.a. mulighed for at lade sig betage af de mange udsyn ud imod bl.a. Mykines.

Hjemrejse til Aalborg kl. 16.55 med ankomst til Aalborg kl. 19.40.

Hjemrejse til København kl. 17.35 med ankomst til København kl. 20.40.

Praktisk

Sådan spises der undervejs

Alle overnatninger er med morgenmad, som serveres på de respektive bosteder. Der spises midt på dagen i 9 dage – medbragt madpakke, et stykke kage eller chokolade samt frugt fra de enkelte hoteller; heraf én dag serveret i form af frokost i 'Nordens Hus'. Fire middage er inklusive i prisen; fem er for egen regning. Tórshavn har et utal af fremragende restauranter/spisesteder, hvoraf flere er beliggende ved havnen i den gamle bydel. (Bordbestilling i god tid er nødvendig). Men det er naturligvis også muligt at indtage aftensmaden på 'Hotel Brandan, der ligeledes har et fortrinligt køkken. Bordbestilling er også her nødvendig.

Forsikringer

Bemærk, at der *ikke* er medtaget en afbestillingsforsikring i rejsens pris i tilfælde af opstået sygdom/ eller anden forhindring forud for rejsens begyndelse. Desuden påhviler det den enkelte selv at tegne en rejseforsikring i tilfælde af eventuel opstået sygdom på selve rejsen.

Pris

Pris per person i dobbeltværelse: Kr. 20.750.
Pris per person i enkeltværelse: Kr. 25.250.

I prisen er inkluderet:

- * Flyrejse Kastrup – Vágur/retur (for nogle) – for øvrige: flyrejse Aalborg-Vágur/retur. Begge er inklusive skatter
- * 9 overnatninger i delt dobbeltværelse inklusive morgenmad

- * 8 x frokost i form af smurt madpakke fra hotellerne til spisning i det fri. Desuden 1 x frokost serveret i Nordens hus
- * 4 x middag. Drikkevarer er for egen regning
- * Egne busser og minibusser i rejseforløbet
- * Bådfart ud fra Sandur til Skuvoy/retur
- * Færgeoverfart til Klaksvik til Kalsoy/retur
- * Besøg på Det grafiske Værksted 'Steinprent'
- * En række eksterne guider/foredragsholdere (herunder om maler- og fortællekunst; geologi, landskab samt biologi)
- * Dansktalende rejseledere

Rejsen er omfattet af Rejsegarantifonden.

Max. på turen er 18 deltagere.

Teknisk arrangør

Teknisk arrangør er Euro Tourist, Aalborg, der er medlem af Danmarks Rejsebureau Forening og Rejsegarantifonden (reg.nr. 1018).

Vi flyver med det færøske flyselskab Atlantic Airways.

Tilmelding

- *Euro Tourist, att. Hans Berthelsen, t. 96301993 / hans@eurotourist.dk / www.eurotourist.dk
- * Folkeuniversitetet i Aalborg, t. 98167500 / kma@fuaalborg.dk / www.fuaalborg.dk
- * Rejseleder Flemming Thorning-Lund, t. 40744490 / ftl@mail.dk

Fotos, side 23 (fra oven):

- 1) *Carex nigra subsp. juncella*, Sivbladet Star.
- 2) *Hvitanes*. Bådhus ved stranden.
- 3) *Skotsk Timian* i hede.

Betaling

Ved tilmelding vil du modtage en faktura / bekræftelse fra Euro Tourist, hvoraf det fremgår, hvornår du skal indbetale depositum, samt restbeløb.

Ved tilmelding betales depositum på kr. 5.000.

NB: Ønskes der *enkeltværelse*, indbetales tillægget for dette (kr. 4.500) dette sammen med depositum.

NB: *Restbeløbet* betales senest den 15. marts 2024.

Ved tilmelding modtager du/I faktura fra Euro Tourist med angivelse af dato for indbetaling af såvel depositum samt evt. tillæg for enkeltværelse (kr. 4.500) og restbeløb.

Ved eventuel *framelding* før den 1. marts 2024 refunderes 50% af det indbetalte depositum, samt eventuel indbetaling af enkeltværelsestillæg. Ved senere framelding er depositum, eventuelt enkeltværelsestillæg samt evt. indbetalt restbeløb tabt.

Rejsebreve

Senere vil du modtage yderligere information om rejsen i form af rejsebreve.

Uddybende spørgsmål

Uddybende spørgsmål om rejsens indhold og alt praktisk kan rettes til rejseleder Flemming Thorning-Lund, t. 4074 4490 / ftl@mail.dk.

Pas, beklædning og andet udstyr

Husk gyldigt pas (der er naturligvis ikke pastvang for danske statsborgere, men et gyldigt pas er det indlysende identifikationspapir). Da klimaet på Færøerne er meget omskifteligt, kan vi risikere alt fra strålende sol til silende regn og tåge. Temperaturerne vil forventeligt ligge mellem 10-24 grader C.

Vi anbefaler, at der medbringes almindeligt praktisk tøj samt vandrestøvler af god kvalitet, inde-sko, en varm trøje/varmt overtøj samt regntøj. Gummistøvler kan udelades, hvis dine vandrestøvler er vandafvisende.

Litteratur og kort

Kort over Færøerne, også specielle kort kan, hvis de ikke medbringes hjemmefra, købes i Boghandelen i Tórshavn, som ligger ind til havneområdet.

Der findes flere bøger om Færøerne både på dansk og på engelsk. Nævnes kan fx:
- 'Turen går til Færøerne' (Politikens Forlag).

Medbring flora- og fuglebog efter eget valg. En gedigen dansk flora rummer langt hovedparten af de planter, som findes på Færøerne. Undtaget herfra er stort set kun montane og alpine karplanter.

Historie/kulturhistorie (forfattere og malere)

Der er skrevet en del af færøske forfattere. Søg ex. via Google på søgeordene 'Færøerne' og 'Litteratursiden' (www.litteratursiden.dk/lister/faeroerne).

Foto, side 25: Litografi af Bárður Jákupsson.

Færøsk kunst

Landskabet og naturen er udgangspunktet for en forståelse af den færøske kunst. I takt med en stigende national bevidsthed i midten af det 19. århundrede, får landskabsmaleriet, som specifikt kunstnerisk udtryk, en vigtig symbolsk betydning i befolkningens søgen efter en national identitet.

Færøernes første egentlige professionelle kunstner hedder Samuel Joensen-Mykines (1906-1979). Han er ubestridelig Færøernes mest betydningsfulde og berømte kunstner og kaldes 'den færøske malerkunsts fader'.

På øerne har der ligeledes arbejdet en række kendte udenlandske malere, hvoraf flere udstiller på kunstmuseet i Tórshavn.

Søg ex. via Google på søgeordene 'kunst' og 'Visit Faroe Islands'.

Rejsens deltagere

Deltagerliste i form af en navneliste, vil blive fremsendt med det første rejsebrev, og listen vil løbende blive opdateret.

Ifølge EU's regler om personbeskyttelse, er det ikke tilladt at frigive informationer om bopæl, telefon, samt e-mail på samlede lister, med

XII / XXX

B: 7. 4. 21

mindre, der er indhentet tilsagn fra de enkelte deltagere forinden.

Hvad må medtages i flyet?

De danske myndigheder har efter 11. september 2001 løbende skærpet kravene til, hvad den rejssende må medtage på flyrejsen og har desuden skærpet kontrollen med flybagagen.

Vi beder derfor om, at du pakker bagagen med stor omhu. I særlig grad bør du være opmærksom på, at elektriske og batteridrevne samt elektroniske apparater skal transporteres i den håndbagage, som medbringes i flykabinen. Det drejer sig f.eks. om: kamera, computer, toilettartikler som barbermaskine og hårtørrer. Altså ned i håndtasken med sådanne ting.

Vi gør desuden opmærksom på, at selv små lommeknive, negleklippere, neglefile samt andre genstande, som kan forveksles med et stikkende eller skærende instrument ved gennemlysning af håndbagagen, skal anbringes i den del af bagagen, som anbringes i flyets bagagerum.

Hvad må medbringes som håndbagage?

EU har for nylig vedtaget nye regler for håndbagage. Følgende håndbagage må medbringes om bord:

Væske, parfume, gele og spray (max 100 milliliter) svarende til én deciliter per beholder.

Man må gerne medbringe flere beholdere (flasker, tuber mv.), men de skal alle kunne være i én gennemsigtig plastpose, som skal være genlukkelig.

Efter sikkerhedskontrollen kan man købe varer, herunder væsker, som hidtil. Varerne skal udleveres i en forsegle pose, som først må åbnes ved ankomsten til slutdestinationen.

Det er nu også et krav, at man skal tage overtøjet af. Desuden skal store elektronik som bærbare

computere tages ud af tasken inden sikkerheds eftersynet.

Det gælder også alle væsker og væskelignende stoffer samt beholdere, som beholdere under tryk fx barberskum og spraydåser. Desuden skal alle former for drikkevarer, tandpasta, hårgel, læbestift med videre tages op af håndtasken og placeres i en bakke før kontroleftersynet.

Derudover må du til brug under flyveturen medbringe medicin og væske, som indgår i en diæt. Vær opmærksom på at sikkerhedspersonalet kan bede om dokumentation for væskens ægthed. Posen med væsker samt evt. medicin m.m. skal tages op af håndbagagen og vises i sikkerhedskontrollen

Du må gerne medbringe væsker i større mængder end angivet ovenfor i den indcheckede bagage.

Håndbagagen må højst veje 6 kg og desuden må totalsummen af længde, bredde og højde ikke overstige 115 cm.

Indchecked bagage må højst veje 20 kg.

Er du i tvivl, vil vi bede dig om at spørge i afrejsehallen i Kastrup eller i Aalborg.

NB: Check in skal for tiden være tilendebragt senest 1,5 time før afgang.

Fotos, side 27 (fra oven):

1) Rosenrod, en sukkulent stenurt nært beslægtet med den hjemlige Bidende Stenurt.

2) Den meget småblpomstrende MælkeDueurt, *Epilobium lactiflorum*, voksende på en smal klippehylde.

3) En sjældent forekommende orkidé, Hjerterbladet Fliglæbe, der vokser i klippesprækker og på svært tilgængelige klippehylder.

